

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- **5003422**
Konu :7/45563 Esas Sayılı Soru Önergesi

12/09/ 2026

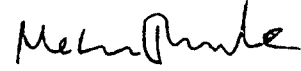
7/45563 GK 175

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19/06/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1879435 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/45563 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Serhat EREN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2023 yılı ikinci yarısından itibaren uygulamaya konulan ekonomi programı sayesinde makroekonomik dengesizlikler önemli ölçüde giderilmiş, finansal istikrar güçlendirilmiştir. Bununla birlikte, vergi politikamız, bütüncül sosyal politikalarımızın önemli bir bileşeni olarak da etkin bir şekilde kullanılmakta, vatandaşlarımız, esnafımız, çiftçimiz, ücretli çalışanlarımız başta olmak üzere ihtiyaç duyulan bütün alanlar gelir politikalarımız ile güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Yakın coğrafyamızda süren çatışmaların ekonomimiz üzerindeki etkilerini en aza indirilmesi için gerekli adımlar eşgüdüm içerisinde atılmaktadır. Bu kapsamda, enerji fiyatlarında yaşanan şokun etkilerini azaltmak amacıyla Eşel Mobil Sistemi devreye alınmış, vergi ayarlamalarıyla fiyat geçişkenliği sınırlandırılmıştır.

Diğer taraftan, ülkemizde vergi adaletinin artırılması, sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünün azaltılması ve küçük ölçekli işletmeleri teşvik etmek amacıyla geçtiğimiz dönemde çok önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda, basit usule tabi mükelleflerimizin elde ettiği ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiş, esnaf muaflığının kapsamı genişletilmiştir. Ayrıca, gerek vergiden muaf esnaf gerekse kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden istisna bulunmaktadır.

Bununla birlikte 10.12.2025 tarihli ve 10679 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 30 büyükşehirde olmakla birlikte 5216 ve 6360 sayılı Kanunlarla tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000'i geçmeyen belde belediyeleri ve köylerde Karar kapsamındaki, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere, faaliyetlerde bulunan mükelleflerin de basit usulden yararlanmaya devam etmesi sağlanmıştır. Yapılan düzenleme ile bu mükellefler yönünden vergilendirmede eşitlik sağlanarak söz konusu rekabet eşitsizliği sona erdirilmiş, vergide adaletin sağlanması, etkin, adil ve sürdürülebilir bir vergi sisteminin kurulması, kamu gelirlerinin güçlendirilmesi ve mükelleflerin kazancına göre vergilendirilerek vergi yükünün daha dengeli hale getirilmesi amaçlanmıştır. Zira, bu düzenlemeyle birlikte gerçek usulde vergilendirilecek mükellefler 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40 ncı maddesinde yer alan giderler ile aynı Kanunun 89 uncu maddesinde yer alan indirimleri de dikkate almak suretiyle yıl içerisinde elde ettikleri gerçek kazançlarını tespit edebilecekler ve varsa vergiye tabi matrahları üzerinden hesaplanan gelir vergisini ödeyeceklerdir.

Öte yandan, Bakanlığımızca 2026 yılı başından itibaren basit usulden gerçek usule geçecek mükelleflerimizin vergisel yükümlülüklerini kendilerine yeni bir iş yükü ya da maliyet getirmeden yerine getirebilmeleri için de gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu kapsamda, basit usulden gerçek usule geçecek olan mükelleflerimize düzenlemek zorunda oldukları belgeleri bağlı oldukları oda ve birliklerden temin edebilme imkânının sağlanmasının yanı sıra, bu mükelleflerimizin defterlerinin tutulması, beyanname ve bildirimlerinin gönderilmesi işlemlerinin bağlı oldukları meslek odalarında veya birliklerinde yetkili meslek mensupları aracılığı ile yapılabilmesine imkân sağlayacak düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan, 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullandırılmasına Dair Kanun çerçevesinde, T. Halk Bankası A.Ş. (Banka) tarafından esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2002 yılından itibaren yürürlüğe giren kararlar çerçevesinde Hazine faiz destekli krediler kullandırılmaktadır.

Söz konusu kredilere ilişkin uygulama esasları son olarak 2025-2027 yılları arasında kullandırılacak kredileri kapsayacak olan 16/01/2025 tarihli ve 9436 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe giren Karar'da belirlenmiştir. Banka aracılığıyla esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilere cari faiz oranları esas alınarak yüzde 50 indirim oranı uygulanmakta olup indirim nedeniyle oluşan fark Devlet bütçesinden karşılanmaktadır.

Bununla birlikte, 9436 sayılı Kararın 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca; 2026 yılı Ocak ayı başından itibaren yapılacak kredi tahsis işlemlerinde "vadesi geçmiş borç durumu" sorgulanması hükme bağlanmıştır. Ancak, 26/08/2026 tarihli ve 11648 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 9436 sayılı Kararda revizyona gidilmiş olup, vergi ve SGK prim borcu bulunan esnaf ve sanatkârlar için iki farklı uygulama seçeneği sunulmaya başlanmıştır.

Birinci seçenek olarak; vergi veya SGK prim borcu bulunan esnaf ve sanatkârlara tahsis edilen kredi tutarının yüzde 25'lik ve bir yılda toplam 300 bin TL'yi geçmeyecek kısmı söz konusu borçların ödenmesi amacıyla Banka tarafından ilgili kurumlara aktarılmakta ve bu kısma yüzde 25 faiz indirimi uygulanmakta, kalan kredi tutarı ise yüzde 50 faiz indirimi uygulanarak esnaf ve sanatkârın kullanımına sunulmaktadır.

Uygulamaya alınan ikinci seçenek kapsamında ise, vergi veya SGK prim borcu bulunan esnaf ve sanatkârların, vergi ve SGK prim borçlarına ilişkin herhangi bir ödeme veya yapılandırma işlemi gerçekleştirilmeden de kredi kullanabilmelerine imkân sağlanmıştır. Böylece tahsis edilen kredi tutarından borç ödemesi yapılmamakta ancak Karar kapsamında

yüzde 50 olarak uygulanan faiz indirimi yüzde 40, yüzde 100 olarak uygulanan faiz indirim oranı yüzde 80 ve yüzde 60 olarak uygulanan faiz indirim oranı ise yüzde 48 olarak uygulanmaktadır.

İlaveten kaybolmaya yüz tutmuş meslek kollarındaki esnaf ve sanatkâr kredilerinin vergi ve SGK prim borcu sorgulamasına ilişkin istisnası 2027 sonuna kadar uzatılmıştır.

Diğer taraftan, Anayasanın 73 üncü maddesinde, "*Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.*" hükmüne yer verilmiştir. Bu çerçevede, mükelleflerin vergi borçlarının yeniden yapılandırılması amacıyla kanuni düzenleme yapma yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirinde bulunmaktadır.

Öte yandan, soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar Ticaret Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.